

Sacos verksamhetsberättelse 2022

Ett större och starkare Saco i en orolig tid

Det första året i Sacos kongressperiod 2022–2025 präglades av händelser i omvärlden och inom federationen. Det var efterdyningar av pandemin, krig, inflation och stor osäkerhet kring den samhälls-ekonomiska utvecklingen, men också att Saco blev en mycket större organisation genom Lärarförbundets inträde i federationen. Att Saco nu samlar nästan en miljon medlemmar är glädjande och stärker akademikernas röst i samhällsdebatten.

Året innehöll även en tidvis mycket hätsk valrörelse med oklar utgång in i det sista och en regeringsbildning vars konstellation heller inte var given på förhand. Dessa omvärldshändelser och utmaningar påverkade givetvis inriktningen för Sacos påverkansarbete. Genom en valplattform och valkampanjen Faktiskt pekade Saco på akademikernas viktiga roll i samhället och nödvändigheten av fakta och respektfullt tonläge i debatten.

Fokus för Sacos verksamhet som stark samhällsaktör under 2022 låg på de tre områden som kongressen fastställt, dvs. att Saco ska verka för:

- en trygg, växande och innovativ arbetsmarknad
- högre kvalitet på utbildning
- att utbildning ska löna sig.

Arbetet med att inrätta och starta samverkansrådet Saco Klimat – även det ett kongressbeslut – inleddes också under året.

Ett urval – men inte allt

Om verksamhetsberättelsen

I den här verksamhetsberättelsen lyfts några exempel från Sacos arbete under 2022. Många andra insatser, som också bidragit till utveckling och framgång, tas inte upp i presentationen. Syftet med verksamhetsberättelsens korta format är att ge läsaren möjlighet att snabbt få en bild av ett urval områden som varit viktiga för Saco under det gångna året.

Strukturen i denna verksamhetsberättelse följer indelningen i två huvudsakliga mål för Saco – att vara en stark samhällsaktör och en stark federation – som förankras i den tredje pusselbiten: ett starkt stöd för verksamheten.

God läsning!

En stark samhällsaktör

En trygg, växande och innovativ arbetsmarknad

Saco fortsatte att lyfta frågan om sjukskrivningar och sjukförsäkring i debattartiklar och genom att delta i statliga utredningar. Inför Internationella kvinnodagen den 8 mars gjordes nya bearbetningar av siffror från Försäkringskassan. Dessa visar att det är bland de kvinnliga akademikerna inom välfärden som stressrelaterade sjukskrivningar ökar mest. En debattartikel publicerades i [Dagens Arena](#). Saco gjorde även en intervju med biträdande arbetsmarknadsminister [Johan Danielsson](#).

Välfärdskommissionens arbete avslutades i december 2021. I februari publicerades en debattartikel med titeln Synliggör dolda nedskärningar i [Dagens Arena](#), som undertecknades av både Sacos ordförande Göran Arrius och Sacos representant i Välfärdskommissionen Heike Erkers som även är Sacos andre vice ordförande.

Under perioden har ett stort antal inspel gjorts vad gäller försvar av partsmodellen i olika frågor på både nationell nivå och på EU-nivå: förslag till minimilönedirektiv, lönetransparansdirektiv och plattformsdirektiv.

I november släppte [Saco rapporten](#) ”Urholkningen av sjukförsäringen – En analys av det bristande sambandet mellan förmåner och avgifter i sjukförsäkringssystemet.” Rapporten resulterade bland annat i en debattartikel i [Arbetet](#), där Saco lyfter fram att inkomsttaket i sjukpenningförsäringen bör kalibreras så att 80 procent av de försäkrade får 80 procent av tidigare inkomst i ersättning.

Plattformarbete bidrar till innovation, jobbskapande och flexibilitet, men kan samtidigt innebära problem när det kommer till villkor och arbetsmiljö, tillgång till socialt skydd samt transparent och säker användning av AI. För att driva frågan om förbättringar av socialt skydd och arbetsmiljö för akademiker som arbetar för plattformar har Saco tagit fram en [policy](#) för plattformarbete. I policyn identifierar Saco områden där det finns utmaningar kopplat till plattformarbete, med särskilt fokus på akademiker. Där ges även förslag på åtgärder.

På Världsarbetsmiljödagen den 28 april arrangerade Saco tillsammans med LO och TCO ett seminarium om att avskaffa hot och våld i arbetslivet. Hot, våld och trakasserier är allvarliga problem i arbetslivet och utredare från Akavia medverkade som Sacos representanter.

Saco har även deltagit i ett antal statliga utredningar på arbetsmiljöområdet, till exempel om de regionala skyddsombudens roll i arbetsmiljöarbetet och om utökade möjligheter att upprätthålla en god arbetsmiljö. I december lämnade Saco ett remissvar på utredningen ”De regionala skyddsombudens roll i arbetsmiljöarbetet” och skrev även en debattartikel på detta tema i [Dagens Arena](#).

Saco har lyft problemet med långtidsarbetslöshet som även drabbar akademiker genom [siffror](#) på både nationell och regional nivå. För att få bred spridning gjordes bland annat regionala och lokala versioner av pressmeddelanden. Sacos ordförande Göran Arrius deltog i ett seminarium om långtidsarbetslöshet som arrangerades av Akademikernas a-kassa.

Under hösten fick Sverige en ny regering. Saco [kommenterade](#) det så kallade Tidöavtalet mellan regeringspartierna och stödpartiet SD liksom regeringsförklaringen.

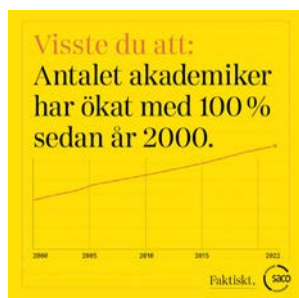
Saco lanserade under hösten 2022 en ny skrift: [Samhällsekonomisk utblick](#). Det är en serie där Saco genom den samhällspolitiska chefen Lena Granqvist och chefsekonomen Håkan Regnér analyserar viktiga och aktuella skeenden i samhälls-ekonomin. Det första numret hade temat inflation.

Högre kvalitet på utbildning

Så bygger vi ett kunskapsamhälle för alla var namnet och inriktningen på Sacos [valplattform](#). Huvudbudskapet i plattformen var att kunskap är helt avgörande för samhällets utveckling. Politiker som vill styra Sverige måste därför göra allt de kan för att bygga Sverige som ett kunskapsamhälle för alla.

Utöver plattformen drev Saco [valkampanjen Faktiskt](#). Kampanjen skapades för att ge politiker snabb och enkel tillgång till fakta om Sveriges akademiker samt för att visa att akademiker är en stor och viktig väljargrupp som politikerna bör lyssna på. Huvudbudskapet i kampanjen var att fakta och kunskap ska präglade valrörelsen. Saco berättade också om akademikernas viktigaste frågor inför valet och vilka krav Saco ställer på Sveriges politiker.

I samband med att kampanjen lanserades skrev ordförandena för samtliga Sacoförbund under [debattartikeln](#) sluta att bråka och håll er till fakta, politiker.

På Sacos konton på Facebook och Instagram har kampanjen ökat engagemanget (empelvis reaktioner som likes och kommentarer) och antalet följare i Sacos

sociala medier har ökat väsentligt. Frågan om vikten av en god ton och att lyssna på experter togs upp på ledarplats i [DN](#).

I slutet av året inleddes förberedelserna för Faktiskt del 2. Eftersom kampanjen, inte minst internt i federationen, varit en stor framgång finns önskemål om att Saco fortsatt ska driva frågorna om fakta och dialogklimat.

Under 2022 genomförde Saco tillsammans med Novus Opinion en undersökning om akademikernas syn på kompetensutveckling och det nya omställningsstudiestödet. Utifrån resultatet tog Saco fram en kortrapport med fakta, analys och politiska förslag för lansering under början av 2023.

I samband med temadagen Digital idag den 14 oktober genomförde Saco intervjuer med fyra universitetslärare som alla arbetar med hybridundervisning. [Filmerna](#) har delats på sociala medier i olika etapper under hösten.

Saco fortsatte också att uppmärksamma frågan om att utländska forskare och doktorander drabbas av brister i utlänningslagen. Det har skett genom debattartiklar, ministeruppvaktingar och i en kampanj med utländska doktorander.

Utbildning ska löna sig

En rapport som granskar lönepremien för högskoleutbildning under perioden 2001–2020 släpptes i slutet av juni. Den ledde till exempel till en artikel i [DN](#) om att utbildning inte lönar sig lika mycket som förr. Rapporten genererade också medieuppmärksamhet i exempelvis fackförbundspress och på ledarsidor. Den var även utgångspunkt för ett rundabordssamtal i Almedalen, där bland andra forskare och företrädare för fackliga organisationer och arbetsgivare deltog.

Sacos ordförande och Reservofficerarnas ordförande skrev i en debattartikel i [Sydsvenskan](#) att det bör vara lika självklart att få ledigt för att försvara Sverige som för att studera. De framförde kravet att reservofficerare ska garanteras rätt till tjänstledighet och löneutfyllnad.

Under våren, i samband med introduktionen av valplattformen, arrangerade Saco en panel på federationens ordföranderåd om kunskap och polarisering i politiken. Hur vi bygger ett kunskapssamhälle för alla var också Sacos fokus i Almedalen 2022. Seminariet Kunskapstest för politiker – hur stärker vi Sverige som kunskapsnation? var fullsatt och besökarna engagerade.

Saco och demokratin

Trots att det är 28 år sedan Sverige blev medlem i EU fanns det risk att EU-frågorna skulle vara frånvarande i den svenska valdebatten. Det lyfte Sacos internationella sekreterare i en krönika på [Europaportalen](#) med rubriken: EU borde intressera svenskarna mer.

Under det första halvåret 2023 är Sverige ordförande i Europeiska unionens råd, även kallat ministerrådet. Ordförandeskapet innebär att Sverige planerar och leder arbetet i ministerrådet samt företräder rådet i förbindelserna med övriga EU-institutioner. Saco tog i slutet av 2022, tillsammans

med LO och TCO, fram förslag till prioriterade frågor att driva inför och under ordförandeskapet. Sacos, LO:s och TCO:s mål är ett demokratiskt EU som bidrar till den gröna och digitala omställningen, vilar på respekt för mänskliga rättigheter, där konkurrens på lika villkor gäller och jämställdhet och partssamverkan står i fokus.

Saco besvarade under hösten remissen på utredningen Vår Demokrati – värd att värna varje dag. Saco anförde i sitt [svar](#) att ett aktivt medborgarskap genom kunskapslyft för demokratin är bra, men att förslagen i betänkandet utgår endast från myndigheternas demokratiuppdrag och inte beaktar hur civilsamhällets demokratiarbete kan stärkas.

Rysslands krig i Ukraina

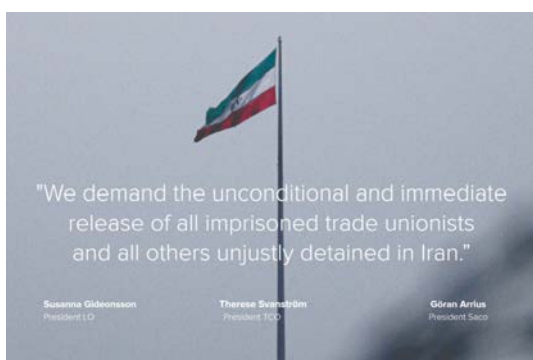
Det är omöjligt att skriva en verksamhetsberättelse för 2022 utan att beröra Rysslands invasion av Ukraina, som ju förändrade den geopolitiska situationen. Saco har på flera sätt fördömt Rysslands invasion av och krig i Ukraina. I samband med att Ukrainas ambassadör Andrii Plakhotniuk medverkande vid ett av Sacostyrelsens sammanträden antog styrelsen ett [uttalande](#) med krav på omedelbart stopp för kriget och på att de ryska styrkorna ska dras tillbaka.

Sacos ordförande Göran Arrius och Sacos studentråds ordförande Albert Ohlin är två av de fackliga företrädare som hållit tal utanför den ryska ambassaden för att visa solidaritet för Ukraina och fördöma Ryssland. Göran Arrius har också talat på Sergels torg på samma tema.

Situationen i Iran och i Belarus

Situationen i Iran har förvärrats under 2022. I maj antog Sacos ordföranderåd ett [uttalande](#) till stöd för den svensk-iranske läkaren och forskaren Ahmadreza Djalali som sitter fängslad i Iran sedan 2016: Häv dödsdomen mot Ahmadreza Djalali. Han har blivit dömd till döden och riskerar att avrättas.

I oktober antog också Sacos styrelse ett [uttalande](#) med anledning av den alltmer oroande situationen i Iran. Sacostyrelsen uppmanade myndigheterna i Iran att respektera grundläggande demokratiska principer såsom yttrandefrihet, föreningsfrihet och kvinnors fri- och rättigheter.

I december skrev Saco, LO och TCO ett [brev](#) till Belarus ambassadör Dmitry Mironchik och krävde att fängslade fackföreningsledare i Belarus skulle frigges med omedelbar verkan.

Saco Klimat

På Sacos kongress 2021 fattades beslut om att inrätta samverkansrådet Saco Klimat. Sacos styrelse beslutade under 2022 om rådets målsättningar och arbetsplan och det konkreta arbetet startades, med aktivt deltagande från förbunden.

En stark federation

Saco växer och går mot miljonen

Den 31 december 2022 uppgick Sacoförbundens totala medlemsmedlemsantal till 958 092. Det är en ökning med 1,4 procent jämfört med förra året, då Lärarförbundet gjorde sitt intåg i federationen med en kraftig medlemsökning som följde. Av federationens 958 092 medlemmar är 722 360 yrkesverksamma.

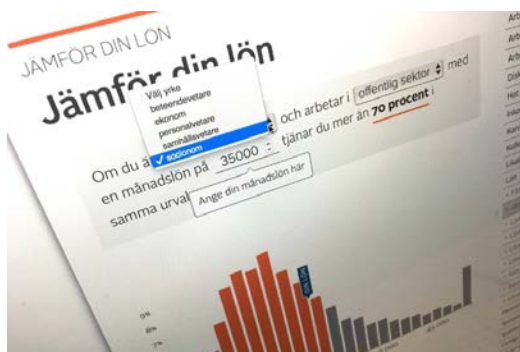
Saco studentmessa - Sveriges största mötesplats för val av eftergymnasial utbildning

I december var det äntligen dags att åter arrangera Saco studentmessa fysiskt och inte enbart digitalt som under de två senaste åren. Den 1–2 december genomfördes mässan på Kistamässan i Stockholm med 21 554 besökare och den 7 december på Malmömässan i Malmö med 6 092 deltagare. Gymnasieungdomarna tog del av möjliga utbildningsvägar och fick också möta många av Sacoförbunden på plats.

Under hela året har Sacos digitala mässplattform haft flera digitala event för avgångseleverna. Genom dessa event kan Saco nå även dem som inte har möjlighet att närvara på de fysiska mässorna. Dessutom kan de ungdomar som även kommer till Kista eller Malmö förbereda sig inför det fysiska mässbesöket och få ut ännu mer av det.

Saco Lönesök

Lanseringen av det nya Saco Lönesök inleddes under hösten 2022. Utvecklingen av Sacofederationens unika verktyg för lönestatistik har pågått under två år och vid årsskiftet hade elva förbund lanserat den nya versionen. Resterande sex förbund som använder Saco Lönesök kliver på i början av 2023.

Den tidigare versionen av Saco Lönesök finns kvar och är fullt fungerande i minst sex månader efter att lanseringen av den nya versionen slutförts. Det är avsett att vara en extra säkerhetsåtgärd och trygghet, både för alla som jobbar med statistiken och för förbundens medlemmar.

GDPR-säker statistik och stöd till förbunden

För att säkerställa att federationens statistik efterlever dataskyddsförordningen (GDPR) har pseudonymisering och gallring av äldre statistik genomförts under 2022. Framöver kommer detta arbete att ske löpande.

Förbunden och förhandlingsorganisationerna Saco-S och Akademikeralliansen fick stöd i dataskyddsarbetet – genom omvärldsbevakning, utbildningar och samarbete – fram till att dåvarande dataskyddsombud (DSO) slutade på Saco i maj. Under sommaren anlätades en extern DSO för Saco förhandlingsorganisationerna och inför hösten gjordes en upphandling av en långsiktig lösning med extern DSO.

Ett starkt stöd för verksamheten

Ekonomi

Kongressen 2021 uppdrog till Sacos styrelse att verka för en långsiktigt hållbar ekonomi. Som ett led i arbetet med detta har fastighetslånen och kapitalplaceringarna setts över under året. Likviditeten bedömdes så pass stabil, efter att den stora fastighetsrenoveringen hade avslutats, att det mindre lånet för renoveringen av fastigheten löstes i förtid under våren. Det större lånet omförhandlades med nya räntevillkor och amorteringar har börjat göras. Under hösten genomfördes därefter ett arbete avseende kapitalplaceringarna och Sacos styrelse fastställde nya placeringsriktlinjer i slutet av året.

Fastigheten

Garantibesiktning efter renoveringen genomfördes under hösten 2022 och de anmärkningar som noterades har åtgärdats. Fastigheten har därmed övergått i ordinarie förvaltningsverksamhet. Fastighetsförvaltare och konferensverksamhet är i drift och samtliga våningsplan är uthyrda.

Dokumenthantering och intern kommunikation

Under 2022 påbörjades planering av en kommande översyn av kansliets verktyg och rutiner för dokumenthantering. Denna översyn kommer 2023 att samordnas med arbetet med att säkerställa ett nytt och verksamhetsstödande intranät. Det tidigare intranätets tekniska plattform har tagits ur drift och fungerar inte längre.

Saco har under hösten rekryterat en dataskyddsansvarig (DSA) till kansliet som tillträder i början av 2023. Genom detta stärks det konkreta dataskyddsarbetet på kansliet och DSO:s roll avlastas.

Året i siffror

Saco i sociala medier

Under 2022 har Saco ökat i antal följare på alla sociala kanaler. Men vilka inlägg har egentligen gått bäst? Vi tittar!

”Rör inte våra fackliga skyddsombud”

Vad är viktigare än skyddsombud? Inte mycket. Det tycker i alla fall Sacos följare på Instagram. Under året har skyddsombudens roll ifrågasatts i politiken, men Saco och våra följare har varit tydliga med var de står. Rör inte våra fackliga skyddsombud!

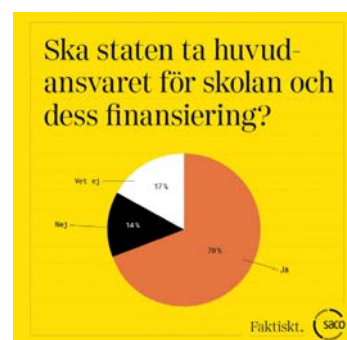
”Högskoleutbildning lönar sig mindre i dag än i början av 2000-talet”

Under sommaren 2022 släppte Saco en ny rapport som visade att utbildningspremien minskat och är nu lägre än den var i början av 2000-talet. Något som skapade stort engagemang hos Sacos följare på Twitter.

”Ska staten ta huvudansvar för skolan och dess finansiering?”

På sociala medier under 2022 var Sacos valkampanj Faktiskt det som överlägset skapade mest engagemang i våra kanaler. Bäst gick inlägget om skolan och staten som hade över 5200 likes, 624 kommentarer och 229 delningar – på Facebook. Svindlande siffror för Saco. Kul!

Saco påverkar

12 pressmeddelanden År 2022 var präglad av oro i världen och Saco kommenterade bl.a. situationen i Ukraina och i Iran. Men även exempelvis sjukskrivningar och långtidsarbetslösheten lyftes i viktiga diskussioner.

13 debattartiklar om bl.a. stress, skyddsombud och utlänningslagen.

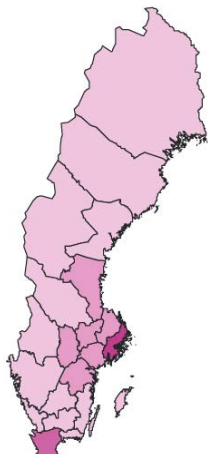
7 ministerträffar

Utöver 7 ministrar har Saco även träffat andra politiker i olika sammanhang. Tillsammans med Saco studentråd gjordes också en satsning på att träffa de politiska ungdomsförbunden under året.

23 remissvar Om exempelvis de regionala skyddsombuden och ett utökad skydd mot diskriminering.

Saco studentmässa

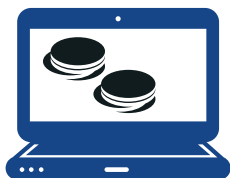
27 646 besökare

deltog på Saco studentmässa i Stockholm och Malmö. Det motsvarar **40% av alla avgångselever på gymnasiet i Sverige som läser högskoleförberedande program.**

Bland de **140 utställarna** fanns nästan alla svenska universitet och högskolor, yrkeshögskolor, folkhögskolor, myndigheter, framtida arbetsgivare, internationella utbildningar samt 12 Sacoförbund som delade med sig av sin unika yrkeskunskap.

Saco Lönesök

Cirka **350 000 besök** gjordes i Saco Lönesök under året. Samtidigt har en ny version utvecklats och lansering av den påbörjats.

Sacos interna demokrati

8 styrelsemöten, 4 styrelsesammanträden per capsulam och **4 ordföranderåd** hölls under året.

Mellan mötena hölls förbundens totalt **300 styrelseledamöter** uppdaterade genom **6 utgåvor av Federationsnytt.**

Saco, Sveriges akademikers centralorganisation, är den samlade organisationen för Sveriges akademiker. Vi är en partipolitiskt obunden facklig centralorganisation. Under 2022 hade Saco 22 självständiga förbund som företrädde yrkes- och examensgrupper från hela arbetsmarknaden, inklusive egenföretagare. Något som förenar våra medlemsförbund är akademisk utbildning, kunskap, kompetens och yrkesstolthet. Sacoförbunden samlar omkring 960 000 akademiker och närmar sig miljonen. Som företrädare för Sveriges akademiker är det självklart för Saco att ständigt påverka kunskapsnivån i Sverige. Utbildning och forskning som ger kunskap är en investering för såväl samhället som individen och är en av de viktigaste faktorerna för tillväxt och utveckling av ett

